

Lausuntopyyntö asumisessa syntyvän saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetusjärjestelmä

Kunnanhallitus 12.08.2024 § 137
383/14.06.00/2024

Päätösehdotus	Laukaan kunnanhallitus antaa seuraavan lausunnon asumisessa syntyvän saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetusjärjestelmän tarkastelusta: Laukaan kunnalla ei ole huomautettavaa asian valmisteluun liittyen.
Päätös	Sakari Suomala poistui esteellisenä asian käsittelyn ajaksi(hallintolaki 28.1 § kohta 3). Lari Hassel osallistui kokoukseen varajäsenenä. Puheenjohtajana pykälän aikana toimi Leena Kautto-Koukka. Anna-Mari Pylkäs esitti, että Laukaan kunnanhallitus antaa seuraavan lausunnon:

Johdanto

Laukaan kunta on arvioinut Jyvässeudun jätelautakunnan tekemän selvityksen perusteella tarvetta muuttaa saostus- ja umpisäiliölietteiden jätteenkuljetusjärjestelmää. Lausunrossamme puolustamme kunnan nykyistä tapaa järjestää jätteenkuljetus, jossa kiinteistön haltija on vastuussa kuljetusten järjestämisestä. Pidämme tärkeänä, että kunta säilyttää itsellään aktiivisen roolin palveluiden kehittäjänä ja hallinnoijana, jotta voimme varmistaa asukkaidemme parhaat mahdolliset palvelut.

Nykyinen järjestelmä ja jätelain 37 § mukaiset edellytykset

Laukaan kunnassa jätteenkuljetus voidaan järjestää kiinteistön haltijan järjestämänä, kun jätelain 37 § mukaiset edellytykset täyttyvät. Tämän lainkohdan mukaan järjestelmän tulee täyttää seuraavat ehdot:

1. Järjestelmän toimivuus ja luotettavuus:

Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus on toiminut Laukaassa tehokkaasti ja luotettavasti. Järjestelmä on hyvin suunniteltu ja valvottu, mikä takaa, että jätteenkuljetus on järjestetty asianmukaisesti kaikkialla kunnan alueella.

2. Kustannustehokkuus ja kilpailukyky:

Nykyinen järjestelmä on osoittautunut kustannustehokkaaksi. Kiinteistön haltijoilla on mahdollisuus kilpailuttaa jätteenkuljetuspalvelut, mikä pitää hinnat kohtuullisina ja palvelut laadukkaina. Tämä järjestely ehkäisee lisäkustannusten syntymistä, joita voisi ilmetä keskitetyn palvelunhallinnan myötä.

3. Ympäristönsuojelunäkökohdat:

Järjestelmässä noudatetaan kaikkia ympäristönsuojelumääräyksiä. Jätteenkuljetukset hoidetaan asianmukaisesti, ja lietteen käsittely on toteutettu ympäristöä säästäen. Laukaan kunta seuraa aktiivisesti, että kaikki kiinteistön haltijat täyttävät veloitteensa ympäristönsuojelun suhteen.

Jyvässeudun jätelautakunnan selvitys

Jyvässeudun jätelautakunnan tekemä selvitys saostus- ja umpisäiliölietteiden jätteenkuljetusjärjestelmän nykytilasta ei osoita Laukaassa olevan merkittäviä ongelmia. Päinvastoin, selvitys osoittaa, että nykyinen järjestelmä täyttää kaikki lain vaatimukset ja toimii tehokkaasti ilman suuria puutteita.

Selvityksen perusteella ei ole esitetty konkreettisia todisteita siitä, että järjestelmään liittyisi merkittäviä valvonta- tai toimintapuutteita, jotka vaatisivat kunnan järjestelmän radikaalia muuttamista. Mahdolliset yksittäiset

valvontaongelmat voidaan ratkaista kunnan toimesta, esimerkiksi hyödyntämällä uuden teknologian tuomia mahdollisuuksia.

Kunnan rooli palveluiden kehittäjänä

Keskitetty hallinnointi voisi johtaa siihen, että kunnan vaikutusmahdollisuudet heikkenisivät, ja tämä saattaisi johtaa palveluiden laadun heikkenemiseen ja lisäkulojen syntymiseen. Kunnan itsenäinen päätösvalta takaa sen, että voimme reagoida nopeasti ja tehokkaasti paikallisiin tarpeisiin ja kehittää palveluita yhdessä asukkaidemme kanssa.

Valvonnan kehittäminen

Valvontaongelmien ratkaisemiseksi esitämme, että toimintaa voidaan kehittää yhdistämällä loka-autojen reaaliaikainen paikkatieto kunnan hallinnassa olevien lokakaivojen sijaintitietojen kanssa. Tämä teknologinen ratkaisu parantaisi kuljetusjärjestelmän läpinäkyvyyttä ja tehokkuutta sekä vähentäisi mahdollisten ongelmien esiintymistä.

Yhteenveto

Laukaan kunta pitää tärkeänä, että jätteenkuljetus säilyy kiinteistön haltijan järjestämänä, koska nykyinen järjestelmä täyttää kaikki jätelain 37 § mukaiset edellytykset ja on toiminut luotettavasti. Jyvässeudun jätelautakunnan selvitys ei osoita tarpeita järjestelmän merkittävälle muutokselle, ja kunta haluaa säilyttää itsellään aktiivisen roolin palveluiden kehittäjänä ja päättää kulloinkin itselle parhaiten sopivasta toimintatavasta.

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti Anna-Mari Pylkäksen esityksen.

Pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastettiin kokouksessa.

Selostus

Jyväskylässä, Laukaassa, Muuramessa ja Toivakassa on käytössä asumisessa syntyvän saostus- ja umpisäiliölietteen osalta kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetusjärjestelmä.

Jätelain mukaan jätehuoltoviranomaisen on säännönmukaisesti tarkasteltava, toimiiko kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus alueella jätelain asettamien ehtojen mukaisesti. Jokainen kunta on vuosina 2012–2013 tehnyt päätöksen jatkaa kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusta. Kuntien tekemiä päätöksissä ei ole perusteltu, millä tavoin kuljetusjärjestelmä on päätöksentekohetkellä täyttänyt jätelain edellytykset. Sen jälkeen kuljetusjärjestelmän tarkastelua ei ole tehty. Alueellisena jätehuoltoviranomaisena Jyväskylän seudun jätelautakunta on toimivaltainen tekemään kuljetusjärjestelmän tarkastelun.

Kuljetusjärjestelmän tarkastelu on yksi jätelautakunnan valtuustokauden tavoitteista 2021–2025 osana lietehuollon kehittämistä. Jätteenkuljetus on julkinen välttämättömyyspalvelu, jonka on toimittava kaikissa oloissa, kaikkina aikoina ja kaikilla alueilla. Jätelain mukaan kunnan on huolehdittava siitä, että sen vastuulle kuuluvan jätteen kuljetus järjestetään kiinteistön haltijan järjestämästä vastaanotto paikasta kunnan järjestämään käsittelyyn.

Jätteenkuljetus voidaan järjestää kahdella eri tavalla:

- Kunnan järjestämänä ja kunnallisen jäteyhtiön kilpailuttamana jätteenkuljetuksena, mikä on jätelain määrittämä ensisijainen vaihtoehto tai
- Kiinteistön haltijan järjestämänä jätteenkuljetuksena, mikäli kaikki jätelain

edellytykset täyttyvät alueella.

Jätteenkuljetus voidaan järjestää kiinteistön haltijan järjestämänä, vain jos kaikki seuraavat jätelain 37 §:n mukaiset edellytykset täyttyvät:

- 1) Alueella on tarjolla yksityisiä jätteenkuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin
- 2) Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle
- 3) Kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetusjärjestelmän vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan.

Laaditun selvityksen perusteella ei voida varmistua siitä, että kaikki jätelain edellytykset alueella täyttyisivät. Lietesäiliöiden tyhjentämisessä ei noudateta jätehuoltomääräyksiä, mikä näkyy jätehuoltoviranomaisen vuosittain lähettämien huomautuskirjeiden määrässä. Kiinteistöt, jotka eivät noudata jätehuoltomääräyksiä, eivät edistä jätehuollon yleistä toimivuutta. Lietehuollon kokonaisuus on usean toimijan vastuulla, mikä aiheuttaa palvelujen pirstaloitumista, jonka ei voida katsoa edistävän jätehuollon alueellista kehittämistä. Säiliöiden tyhjennys jätehuoltomääräysten vastaisesti lisää riskiä sille, että riittämättömälle tasolle puhdistettua jätevettä johdetaan ympäristöön.

Nykyisen järjestelmän ei voida katsoa olevan myönteinen ottaen huomioon kotitalouksien asema. Selvityksen perusteella ei voida olla varmoja siitä, onko kotitalouksilla mahdollisuus kilpailuttaa palvelunsa alueen jokaisessa osassa. Myös palvelunhinnoitteluperusteissa on eroja alueen sisällä, mikä asettaa kotitalouksia eriarvoiseen asemaan, sen perusteella missä kiinteistö sijaitsee. Kotitaloudet, joilla on maksuvaikeuksia, eivät välttämättä saa tilattua säiliölleen tyhjennystä, ennen kuin avoimet saavat on hoidettu tai palvelusta on maksettu ennakoon.

Kuljetusjärjestelmäpäätöksen valmistelu ja vaikutusmahdollisuuksien varaaminen

Jätehuoltoviranomainen on tehnyt selvityksen nykyisestä jätteenkuljetusjärjestelmästä, tarkastellut alueen kuljetusolosuhteita ja arvioinut jätelain edellytysten täyttymistä.

Selvitysraportti on lausuntopyynnön liitteenä.

Jätteenkuljetusjärjestelmän tarkastelu koskee kaikkea kunnan vastuulle kuuluvaa saostus- ja umpisäiliölietettä. Jyväskylän seudun jätelautakunta pyytää muun muassa kunnanlausuntoa jätteenkuljetusjärjestelmästä kirjallisesti 28.6.2024 klo 15.00 mennessä. Lausunnot on haettu ja saatu lisäaikaa 13.8.2024 asti.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Linda Leinonen

Valmistelija

tekninen johtaja Janne Laiho p. 050 347 5247

Liitteet

Selvitysraportti saostus- ja umpisäiliölietteiden jätteenkuljetusjärjestelmän nykytilasta

1 Jyväskylän seudun jätelautakunnan lausuntopyyntö asumisessa syntyvän saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetusjärjestelmästä